

Z kroniki Instytutu Zachodniego

Echa działalności Instytutu Zachodniego w prasie polskiej w USA. W numerze „Związkowca“ z dn. 4 stycznia br. ukazał się artykuł omawiający działalność Instytutu Zachodniego oraz Zachodniej Agencji Prasowej. Poniżej cytujemy (w nieznacznym skrócie) uwagi dotyczące Instytutu Zachodniego.

„Wiele nowych, pożytecznych i cennych placówek naukowo-badawczych powstało w Polsce po wojnie. Uzupełniono na tym odcinku szereg poważnych braków 20-lecia Niepodległości...“

„W tym zespole nowych placówek Instytut Zachodni w Poznaniu zajmuje szczególne miejsce. Projekt powołania ciała naukowego specjalizującego się w zagadnieniach niemieckich, w najszerszym tego słowa znaczeniu, zrodził się jeszcze w okresie okupacji niemieckiej. Inicjatorem był niedawno zmarły wybitny uczyony, prof. Zygmunt Wojciechowski. Zreby organizacji zostały wypracowane w podziemiu i bezpośrednio niemal po wygnaniu Niemców z Poznania grono uczonych polskich przystąpiło do realizacji swoich planów, uzyskując zresztą poparcie ze strony władz państwowych.

Uruchomiono doskonałe czasopismo „Przegląd Zachodni“, ukazujące się po dzień dzisiejszy, przystąpiono do wydania oddzielnych prac historycznych, gospodarczych itp. obrazujących dzieje Ziemi Odzyskanych, opracowano imponującą dokumentację prawnohistoryczną, zorganizowano wspaniałe — szczególnie gdy się zważy warunki powojenne — księgozbiory specjalistyczne. Instytut Zachodni przeprowadził wreszcie olbrzymią pracę dokumentarną, obrazującą dzieje okupacji niemieckiej w Polsce, ze szczególnym, drobiazgowym opracowaniem poczynań niemieckich na Ziemiach Zachodnich.

Wreszcie Instytut Zachodni zajął się studiami Niemiec współczesnych, obu stref, rejestrując zarówno zagadnienia dyplomatyczne i polityczne, jak społeczne i gospodarcze, publikacje naukowe, czasopisma itp. Wydawnictwa Instytutu Zachodniego, prace jego pracowników

tworzą już obszerną bibliotekę, mimo że jest to zaledwie fragment prac i osiągnięć.

Zespoły uczonych, pracowników naukowych, w tym wielu młodych, po wojnie wyszkolonych, wykonują szereg prac terenowych z różnych dziedzin, od archiwalnych i restauratorskich do badania i rejestracji aktualności na Ziemiach Odzyskanych, inne znowu opracowują dla czynników rządowych wszelkiego rodzaju dokumentację dla celów dyplomatyczno-politycznych, są czynnymi obserwatorami roszczeń niemieckich w stosunku do Polski, zbierając je olbrzymim, obiektywnym materiałem. Reagują na każde wystąpienie polityków, pisarzy i naukowców zagranicznych itp. itp.

Instytut Zachodni zajmuje się również popularyzacją problemów stanowiących jego specjalność. Najwyższe słowa uznania, zachwyty kierowane pod adresem Instytutu pozostaną jedynie bladym cieniem wobec pracy przezeń dokonanej i dokonywanej. Potknięcia mniejsze czy większe, przede wszystkim w najcięższym minionym okresie, są tak drobne, iż nie zasługują na pamięć, nie pomniejszyły w niczym dorobku i znaczenia tej placówki“.

„Dziennik Związkowy“ w nrze 43 z dn. 20 lutego br. w notatce pt. „Podstawy prawne granicy polskiej na Odrze-Nysie“ pisze:

„Na półkach księgarskich w Polsce ukazała się monografia naukowa pod tytułem „Granica polsko-niemiecka w świetle prawa międzynarodowego“, wydana przez Instytut Zachodni w Poznaniu. Autorem pracy jest mgr Bolesław Wiewióra.

Rozprawa mgra Wiewióry, pierwsza w tym kierunku obszerna praca, omawiająca wszechstronnie kwestie prawne związane z ustanowieniem polsko-niemieckiej granicy na Odrze i Nysie, jest bardzo pożądanym dziełem informacyjnym i odpowiednią na białą nutę propagandę niemiecką“.

Następnie dziennik cytując wywody autora stwierdza, iż „nie może być żąd-

nych wątpliwości co do natury prawnej istniejącej obecnie granicy polsko-niemieckiej“.

Pożegnanie Redakcji „Słownika Starożytności Słowiańskich“. W dniu 5 marca br. odbyło się w Instytucie Zachodnim pożegnanie Redakcji „Słownika Starożytności Słowiańskich“, która w osobach prof. Władysława Kowalenki i jego współpracowników po kilkuletnim korzystaniu z lokali Instytutu przeniosła się do Pałacu Działyńskich na Starym Rynku w Poznaniu. W imieniu Dyrekcji IZ pożegnał prof. Kowalenkę i jego pracowników wicedyrektor IZ dr M. Pollak, składając równocześnie życzenia pomyślnego doprowadzenia do końca wydawnictwa „Słownika“. Prof. Kowalenko podziękował Dyrekcji za stale bardzo życzliwe

ustosunkowanie się do Redakcji SSS w ciągu lat minionych.

Upowszechnienie rezultatów badań naukowych. W dniu 22 marca rb. odbyła się w PAN z inicjatywy prof. Arnolda sekr. Wydz. I. PAN, konferencja w sprawie zorganizowania akcji upowszechniania rezultatów badań naukowych w miastach prowincjonalnych w dziedzinie zwłaszcza nauk humanistycznych. Udział wzięli w niej przedstawiciele towarzystw naukowych oraz przedstawiciel ZNP. Z ramienia Dyrekcji Instytutu Zachodniego w konferencji uczestniczył prof. K. M. Pospieszalski.

W obszernej dyskusji ustalono ukończyć prace organizacyjne przed wakacjami letnimi. Wydział I PAN zachowa inicjatywę koordynującą całość pracy.

